

“Ik leerde van jongs af om doelen op een creatieve manier te bereiken”

Hafsa El-Bazioui – schepen van Personeel, Jeugd, Facilitair Management en Internationale Solidariteit Stad Gent

Het parcours van Hafsa El-Bazioui (35) is opmerkelijk. Na de geboorte van haar twee kinderen ging ze opnieuw studeren en behaalde ze als werkstudent het diploma van maatschappelijk werker. Als personeelsverantwoordelijke in het onderwijs zag ze in de praktijk het belang van FM. Ervaring die in haar huidige functie als schepen van Personeel, Jeugd, Facilitair Management en Internationale Solidariteit bij Stad Gent goed van pas komt. Een gesprek over de overstap naar de politiek, de bevoegdheden die haar nauw aan het hart liggen en een aantal speerpunten binnen de beleidsnota FM.

Geconnecteerd met de wereld

Hafsa El-Bazioui werd in 2017 lid van Groen. Ze stond in 2018 voor het eerst op een verkiezingslijst bij de lokale verkiezingen en was de voorbije drie jaar Gents gemeenteraadslid. Sinds januari 2022 is ze schepen van Personeel, Jeugd, FM en Internationale Solidariteit. Een grote stap voor iemand die nieuw is in de politiek. Hafsa El-Bazioui: “Ik heb steeds veel interesse gehad in politiek. Vrienden spraken me er ook over aan. Ik was verantwoordelijk over veel zaken. Ik denk aan mensen die niet weten wat de stad voor hen kan betekenen en waar ze recht op hebben. Dat raakt mij. Politiek is een manier om dingen te veranderen. Ik besloot de sprong te wagen en heb er nog geen seconde spijt van gehad. Dankzij dit engagement ben ik geconnecteerd met de hele wereld. Het gaat over gebouwen, materialen, aankopen en zoveel meer. Dat heeft een grote impact op de stad en de inwoners. Ik zie alle P's samenkomen. De P van profit is volgens mijn visie en die van mijn partij eigenlijk Prosperity geworden. Welvaart en welzijn is het doel. Welvaart creëren en welzijn garanderen is meer dan winst maken. Als bedrijven blind gericht zijn op winst maken, zullen ze geen welvaart creëren. Dat proberen we ook in ons departement te brengen. We moeten onze verantwoordelijkheid opnemen en dat gaat verder dan de goedkoopste aankoop realiseren. Politiek gaat voor mij over het leven van mensen en de zorg voor onze planeet. Het is mijn houding in het leven en in het stadhuis.”

Belang van FM

Hafsa El-Bazioui onderhandelde zelf over haar bevoegdheden, die haar nauw aan

het hart liggen: “Ik was als personeelsverantwoordelijke in een school verantwoordelijk voor 150 medewerkers. Een divers team van leerkrachten, directiemedewerkers, onderhoudsteams enzoverder. Het triggerde mij om mijn visie op grotere schaal uit te rollen. Rechtvaardigheid staat hierin centraal, binnen de organisatie en binnen de samenleving. Vacatures bereiken nog al te vaak niet iedereen. Diversiteit en inclusie zijn voor mij de logica zelf, maar allesbehalve evident in de praktijk. We zetten er als grote organisatie volop op in met een strategisch kader en gekoppelde acties. De oplossing zal ook van verschillende kanten moeten komen. Ik vang dezelfde signalen op, onlangs nog tijdens het debat op de Odisee hogeschool naar aanleiding van 30 jaar FM (zie rubriek *young belfa* in dit nummer, nvdr). We moeten ervaringen blijven delen met elkaar om samen oplossingen te vinden.” Als personeelsverantwoordelijke kwam Hafsa El-Bazioui in aanraking met veel aspecten van FM: “Ik denk aan de uitbreiding van klassen, de organisatie van de schoonmaak en dergelijke meer. Niettegenstaande ik geen opleiding FM volgde, zag ik op de praktijkvloer hoe belangrijk FM is. FM speelt in veel crisissen een grote rol. Ik vind het fascinerend. Des te meer omdat zorg dragen voor mensen ook een aspect is van FM.”

Departement FM

Het departement FM bestaat uit een 645-tal medewerkers en is georganiseerd rond zes diensten: drie klantendiensten (FM Onderwijs, FM Themagebouwen en FM Welzijn) en drie ondersteunende diensten (Aankoop & Logistiek, Vastgoed en FM Beleidsondersteuning). In het nieuw organi-

satiemodel, dat sinds januari 2019 in werking is, ligt de focus op de collega-klant. Hierbij wordt ingezet op een grotere nabijheid voor de klant en een hogere klantentevredenheid.

De activiteiten situeren zich binnen de domeinen van het beheer van de vloot, vastgoed, gebouwinfrastructuur en technische

uitrusting, inrichting van gebouwen en van materieel of gereedschap. Daarnaast biedt FM nog tal van diensten aan. Dit onder meer op het vlak van mobiliteit, logistieke organisatie van mensen en goederen, aankopen, kledij, voeding, schoonmaak, drukwerk en afval.

“Kijken we eerst of de markt zich volledig ontwikkelt of dagen we als aankoper de markt uit om veel meer duurzaamheidscriteria op te nemen?”

“Moet dat wel?”

Hafsa El-Bazioui denkt graag buiten de hokjes, wat zich ook uit in het FM-beleid: “Als kind vond ik het heel wijs om in een nest en een omgeving op te groeien waar niet alles evident was. Ik leerde zeer creatief te zijn om doelen te realiseren. Met andere oplossingen of minder kan je hetzelfde bekomen. Binnen onze aankoopdienst bijvoorbeeld stel ik mij telkens de vraag: ‘Moet dat wel, hebben we dat echt nodig?’ De meest duurzame aankoop is eigenlijk geen aankoop. Kunnen we materialen ruilen en meer circulair werken? Het is jammer dat we eerst een crisis nodig hebben om dit te realiseren. De grondstoffencrisis dwingt ons tot nadenken. Veel meer delen en hergebruiken is de toekomst.”

Circulair bouwen

Circulair bouwen is een van de speerpunten binnen het FM-beleid. Hafsa El-Bazioui: “Ik zou meer resultaat willen zien omtrent circulair bouwen. We zijn er nog niet. In Nederland staat men veel verder. In ons stadsdesignmuseum is men momenteel aan het pionieren met circulaire bouwstenen. De vraag die zich aandient is:

01. Hafsa El-Bazioui (schepen van Personeel, Jeugd, FM en Internationale Solidariteit Stad Gent): “Het is jammer dat we eerst een crisis nodig hebben om ons bewust te worden van bepaalde zaken. Veel meer delen en hergebruiken is de toekomst.”

VOOR

NA

02

kijken we eerst of de markt zich volledig ontwikkelt of dagen we als aankoper de markt uit om veel meer duurzaamheidscriteria op te nemen? Ik geloof in beide. We hebben elkaar nodig en de wisselwerking moet in balans zijn.”

Eerlijke werkkledij

Eenzelfde verhaal betreft het project rond eerlijke werkkledij. Een initiatief waarmee Stad Gent haar voorbeeldrol als aankoper onderstreept en binnen Europa door andere voortrekkers wordt erkend als innovator. Hafsa EL-Bazioui: “Het mooie aan deze best practice is dat het ook heel tastbaar is. Gent heeft een textielverleden. Mijn ouders zijn ooit om die reden als gastarbeider naar hier gekomen. Dat raakt mensen. Je kan op die manier ook heel wat middenveldorganisaties bereiken. We zien dat het aantal ondernemers die op een eerlijke manier willen ondernemen, toeneemt. Als er trouwens een manier is voor FM om meer uit het niche-vak te treden, dan is dat er een.”

(Meer info: ‘Toolbox – Sociaal verantwoorde werkkledij – Een gids voor publieke aankopers, Stad Gent)

Verduurzaming vloot

Een andere belangrijke doelstelling binnen het beleidsplan is de verduurzaming van de vloot. Hafsa EL-Bazioui: “We hebben al heel wat stappen gezet. De auto’s moeten lage emissiezone proof zijn en de vloot moet verkleinen. Wagens die einde levensduur zijn zullen niet per se vervangen worden. We beschikken over een pool van pendelfietsen voor woon-werkverkeer, maar ook over dienstfietsen voor bijvoorbeeld vergaderingen. We brengen medewerkers, zoals onze IT-afdeling, ook dicht bij elkaar zodat er minder verplaatsingen met de wagen nodig zijn. Het gaat echter ook over mensen meekrijgen in het verhaal. Ik merk wel dat er interesse is. Wat de elektrificatie van het wagenpark betreft geloof ik niet in het volledig elektrificeren van het wagenpark, wel in een combinatie van vergroenen én verminderen. Voor personenwagens is het eenvoudig: 100%

02. Het project de Felix in Gentbrugge (het voormalige dienstencentrum) ondergaat een volledige renovatie waarbij ingezet wordt op een mix van faciliteiten.

03. Loods in de Sint-Salvatorstraat, met technische werkplaatsen, magazijn en fietsenstalling personeel © Stad Gent

04. Schrijnwerkerij in de Sint-Salvatorstraat, één van de technische werkplaatsen van het departement FM © Stad Gent

05. Technische werkplaats in de Sint-Salvatorstraat © Stad Gent

elektrisch. Voor vrachtwagens kan dat vandaag nog niet, maar ook die hebben we nodig met het juiste draagvermogen en specifieke kranen. Daar kiezen we dan voor de meest geavanceerde dieselmotoren.”

600 gebouwen

Het departement FM is verantwoordelijk voor ongeveer 600 gebouwen, waarvan sommige honderden jaren oud. Hoe kan dit gerijmd worden met de duurzaamheidsdoelstellingen? Hafsa El-Bazioui: “Mijn vaststelling na vier maanden schepen zijn is dat je dat niet kan matchen. Streven naar een klimaatneutrale samenleving met een patrimonium van 600 gebouwen, waarvan een aantal in minder goede staat, is bijzonder moeilijk. Massaal schrappen is niet de oplossing. We hebben onze gebouwen nodig om onze maatschappelijke doelstellingen te realiseren, maar daarvoor is er niet automatisch nood aan elk van die 600 gebouwen. Als we kijken naar hoe de ruimte gebruikt wordt, zijn er nog heel wat gebouwen die door één enkele gebruiker gebruikt worden of deels leegstaan in afwachting van renovatie. We willen onze gebouwen efficiënter inzetten, zonder in te boeten op maatschappelijke functies. Dat zit standaard in onze nieuwbouwontwerpen. Ik denk bijvoorbeeld aan het project Felix in Gentbrugge. Het

voormalige dienstencentrum ondergaat een volledige renovatie met een mix van faciliteiten.”

Waarom er niet eerder gekozen werd voor beter en slanker? Hafsa El-Bazioui: “Het antwoord zit in de geschiedenis van besparingen. Als de begroting in het verleden niet sluitend was, werd er vaak gekeken naar FM en het onderhoud van gebouwen. Dit is gelukkig veranderd. Ook politici die niet bevoegd zijn voor gebouwen beseffen nu veel meer dat wat we nu besparen op onderhoud binnen een paar jaar een veelvoud aan kosten zal opleveren.”

Impact crisis

Hafsa El-Bazioui ziet in de huidige crisissen, waaronder de energiecrisis, ook opportuniteiten: “We zijn op politiek vlak nog volop in bespreking. Ik kan hier momenteel niet over uitweiden, maar ik zie mogelijkheden om gedragsverandering wat te versnellen, bijvoorbeeld inzake energie-onafhankelijkheid en het opschalen van eigen energieopwekking.”

De pandemie maakte ook duidelijk dat het evenwicht tussen uitbesteden en FM in eigen beheer bij Stad Gent goed zit. Hafsa El-Bazioui: “Op die manier kunnen we veel flexibeler schakelen, zeker in crisissen. We zien een win in een gezonde combinatie van beide. Momenteel maken we een stra-

tegisch plan rond ventilatie in onze scholen. De dienst zal de analyse en planning zelf opnemen. Het vergt immers veel tijd om scholen goed te leren kennen, waardoor het jammer zou zijn dat die expertise na een bepaalde tijd door uitbesteding afgegeven wordt.”

In welke mate heeft de pandemie blijvende veranderingen op de werkplek met zich meegebracht? Hafsa El-Bazioui: “Een zestal jaar geleden pionierde Stad Gent reeds met een eerste gebouw zonder vaste bureaus. De pandemie bracht dit in een stroomversnelling, net als het telewerken. Ik sta versteld van ons aanpassingsvermogen. Onze medewerkers kunnen twee vaste dagen naar keuze in de week telewerken. Onze flexratio is 0,6. We zijn er nog niet, maar willen dit als norm voor alle stadsmedewerkers. Afwisseling is de ideale manier om je werk in te vullen. Het sociaal aspect blijft belangrijk. We zijn niet gemaakt om in ons kot te blijven. Vanuit personeelsbeleid bereiden we onze teams daarop voor. Uiteraard steeds op maat van de functie van de werknemer en met oog voor welzijn.”

Door Tilly Baekelandt

Meer over de beleidsnota FM via Beleidsnota Facility Management 2020-2025.pdf (stad.gent)

